

СТАНОВИЩЕ

върху материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 6.5 Горско стопанство, научна специалност Лесовъдство в т. ч. Дендрология, обявен от Институт за гората – БАН в ДВ бр. 103 от 12 декември 2023 г.

Кандидат за участие в конкурса: гл. ас. д-р Димитър Петров Димитров

Изготвил становището: доц. д-р Татяна Василева Станкова

1. Кратки биографични данни.

Гл. ас. Димитър П. Димитров завършва Лесотехнически Университет в специалност „Екология, опазване и възстановяване на природната среда“ през 2002 г. като защитава магистърски тезис, свързан със стопанисването на млади букови дървостои по северните склонове на Централна Стара планина. Трудовият му стаж преминава в Институт за гората – БАН, където от 2002 г. до сега заема академичните длъжности асистент и главен асистент в секция „Горска екология“. През 2019 г. получава ОНС „Доктор“ в научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“, а предмет на дисертацията му е дендрохронологичен анализ на гори от обикновен бук. Провел е 2 специализации в престижния университет във Вагенинген, Нидерландия.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с минималните изисквания, съгласно Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Институт за гората - БАН.

Всички необходими за участие в конкурса, съгласно чл. 13(5) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН, справки, списъци, формуляри и копия на документи са представени от кандидата. Съгласно справка-самооценка за съответствие с минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“, кандидатът изпълнява и надхвърля минималните прагове по групи критерии. На единадесет научни труда, представени за участие в конкурса, кандидатът е водещ или единствен автор, а само 2 от публикациите (8%) са под печат, с което се удовлетворяват специфични изисквания на Института за гората за кандидатстване за длъжността. Публикациите, представени като хабилитационен труд (Група критерии В), са придружени от изискуемата разширена хабилитационна справка. Отделна справка за приносите е представена и за останалите научни трудове (Група критерии Г). В категория Е наукометрични показатели кандидатът е избрал да представи участията си в проекти от периода 2020 – 2022 г., а в категория Д - 11 цитирания от периода 2016 – 2018 г. Макар и достатъчна за преминаване на минималните прагове за категории Д и Е, гореспоменатата информация все пак е непълна, предвид част от представените публикации, които са обвързани с невключени в справка за категория Е научно-изследователски проекти. Не са представени и данни за участия във форуми, за преподавателска и рецензентска дейност на кандидата или друга информация според допълнителните показатели, формулирани в Правилника за условията и реда за

придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Институт за гората – БАН, които макар и незадължителни, биха повлияли положително върху оценката и върху облика на кандидата като учен.

3. Общо описание на представените материали.

Кандидатът е представил за участие в конкурса 26 научни труда, от които 1 статия в списание с импакт фактор (IAWA journal), 12 статии в списание „Наука за гората“, 6 статии в списание „Silva Balcanica“, 1 статия в списание с научно рецензиране, 3 доклада в редактирани томове и три глави от колективни монографии в съавторство. Десет от статиите са представени като хабилизационен труд, обединени под заглавието „Влияние на климата върху горите“. Представени са 11 цитирания на научни трудове на кандидата, 8 от които са в издания, индексирани в Scopus или WoS (Група критерии Д). От Група критерии Е е представен доказателствен материал за участие в 4 проекта с национално финансиране.

4. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важните научни и научно-приложни приноси.

Гл. ас. Димитър П. Димитров е учен с интереси в областта на дендрохронологията и дървесната анатомия, с изявена експертиза в направления дендроклиматология и дендроархеология. Основната част от приносите му в представените за участие в конкурса научни публикации са свързани с обогатяване на научните знания или с получаване на потвърдителни данни в тези научни направления. Предложени са и някои концептуални и методични научно-приложни приноси.

- Проучени са специфичните прояви на въздействие на набор от стресови фактори – суша, студ, мраз, свлачища - при образуването на годишните пръстени през вегетационния период и чрез специфични анатомични формирания (светли, мразови, частични, двойни, липсващи пръстени, реакционна дървесина, травматични смолни канали и смолни джобове) в дървесината на основни дървесни видове у нас.

- Установени са периоди на трайна растежна депресия за насаждения от бял бор, черен бор и бук в района на Стара планина и връзката им с измененията на основните параметри на климата. Проучено е влиянието на сезонната динамика на климатичните показатели върху формирането и ширината на годишните пръстени на някои основни дървесни видове.

- Проучена е пространствено-времевата динамика в строежа на букови насаждения във връзка с тяхното стопанисване и на смърчово-бялмурови насаждения при възстановяване на горната граница на гората.

- Проучена е динамиката на основните компоненти на климата в стационарни условия и са установени критични за развитието на горските насаждения условия, свързани с трайни засушавания и зачестяващи климатични аномалии.

- За пръв път у нас е изградена 84-годишна плаваща хронология на дъбова дървесина

- Идентифицирана е таксономично археологическа дървесина от подводни подпори на потопено праисторическо селище от устието на р. Ропотамо и от средновековната крепост „Раховец“.

- Приложен е комбиниран методичен подход за реконструкция на минали

климатични събития, обединяващ дендрохронологичен анализ и анализ на исторически извори, чрез който са установени два неблагоприятни климатични периода в края на 18-ти век у нас.

- Формулиран е интердисциплинарен подход за комплексно проучване на повишаването на горната граница на гората чрез съчетаване на географски информационни системи, лесовъдски и дендрохронологични методи.

- Предложен е методически подход за дендрохронологично датиране на ерозионни процеси, основан на сравнителен анализ на радиални хронологии от един и същи корен - референтна (нормална) хронология и хронология на реакционната дървесина.

5. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата.

От справката с цитиранията на кандидата е видно, че публикации с негово съавторство са намерили отражение както в статии на чуждестранни автори в престижни специализирани издания от базата данни Web of Science Core Collection като Dendrochronologia и Frontiers in Plant Science, така и в монографични трудове на български език на негови колеги-дендрохронолози и в статии с интердисциплинарен характер. Показателен е фактът, че само за двугодишен период (2016 - 2018) публикации на кандидата са събрали 11 цитирания. Напр. за статията за белия бор в списание Silva Balcanica от 2011 г., на която той е водещ автор, освен посочените в представения списък 2 цитирания, с помощта на Google Scholar могат да бъдат намерени още: 2 цитирания в списания от базата данни Web of Science Core Collection (Dendrochronologia 2019, European Journal of Forest Research 2014), 1 в списание от базата данни на Scopus (Silva Balcanica 2013), дисертационен труд в Естония от 2017 г. и монография у нас от 2023 г. Препоръчвам на кандидата да направи усилие и да отдели време за синхронизиране на информацията, която е налична за него като автор, в базите данни на Scopus, Web of Science, ORCID и т. п., което ще повиши нивото на разпознаваемост на научната му продукция и профила му на учен сред международната научна общност.

6. Участие в научни проекти.

Кандидатът е посочил участието си в 4 проекта, ръководени от негови колеги в Института за гората – БАН, но на мен са ми известни и негови участия в интердисциплинарни проекти и междуинституционални консорциуми с Лесотехнически Университет, Софийски Университет, Института по археология на БАН и др. До 2016г. гл. ас. Димитър П. Димитров е бил член и на Управителните комитети на няколко COST акции. Впечатленията ми за кандидата са, че той е търсен като експерт и умее да бъде част от интердисциплинарни и международни научни колективи.

7. Учебно-преподавателска дейност (ръководител/консултант на докторанти, обучение на студенти и др.)

Кандидатът не е представил справка за осъществена учебно-преподавателска и обучителна дейност, но във връзка с ръководен от мен научно-изследователски проект беше ангажиран като консултант при събирането, лабораторната обработка и разчитането на прирастни проби. Гл. ас. Димитър П. Димитров проявява желание за споделяне на знания и умения, както и за съвети и консултации по спорни въпроси в областта на

дендрохронологията.

8. Оценка на личния принос на кандидата.

Научният стил на гл. ас. Димитър П. Димитров е разпознаваем, с ясно и последователно изложение, водещ до извода, че самостоятелните му разработки са резултат от собствени проучвания и анализи. Смятам, че в колективните трудове кандидатът е допринесъл чрез изследване на проблематиката, свързана с неговите компетенции.

9. Критични бележки и препоръки.

Основната ми препоръка към кандидата е да си поставя по-амбициозни цели при публикуване на резултатите от изследователската си работа. Във връзка с все по-актуалното влияние на климатичните промени, особено през последното десетилетие, дендрохронологичният метод получи особено голяма популярност и поле за изява, което облагодетелства експертите в областта с възможността да публикуват в множество реномирани издания, включени в базите данни Web of Science и Scopus. Препоръчвам на гл. ас. д-р Димитър П. Димитров да докаже, че е достигнал професионална зрялост като изследовател в тази научна област и в близко бъдеще негови статии да намерят място както в специализирани издания с висок индекс като Dendrochronologia и Tree-ring Research, така и в други престижни списания в областта на екологията и горското стопанство.

10. Лични впечатления.

Познавам кандидата от постъпването му в Института за гората – БАН като комуникативен, но и отдаден на работата си изследовател. Ценя високо неговата отзивчивост, желанието му за сътрудничество и последователността в изпълнение на поетите ангажименти.

11. Заключение.

Във връзка в посоченото по-горе, предлагам гл. ас. д-р Димитър Петров Димитров **да бъде избран** за „доцент” по професионално направление 6.5 Горско стопанство, научна специалност Лесовъдство в т. ч. Дендрология.

Дата: 15/04/2024

Член на НЖ:

.....

/доц. д-р Татяна Василева Станкова/

Забележки:

1. Препоръчителен обем на становището - до 4 стр.
2. По усмотрение на членовете на журито към съдържанието на становището могат да бъдат добавяни и други точки.
3. При наличие на повече от един кандидат, следва да се оценят дейностите на всеки кандидат.